

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wielokulturowość polskiej literatury współczesnej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Multiculturalism of Polish contemporary literature
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopień, magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu	dr Monika Szabłowska-Zaremba
------------------------	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	1	1

Wymagania wstępne	Ogólna wiedza o literaturze współczesnej.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedstawienie podstawowe aspekty związane z wielokulturowością w literaturze polskiej.
C2. Odczytywanie kulturowych aspektów dzieł wybranych pisarzy polskich i scharakteryzowanie ich twórczość.
C3. Zapoznanie Studentów z problematyką relacji między przynależnością narodową/religijną a literaturą.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student rozumie znaczenie zagadnienie wielokulturowości w literaturze polskiej XX i XXI w., rozróżnia podstawowe pojęcia naukowe związane z tym zjawiskiem literackim.	K_W01
W_02	Student rozpoznaje i charakteryzuje twórczość konkretnych pisarzy polskich ze względu na zawarte w niej aspekty wielokulturowe.	K_W02
W_03	Student rozpoznaje podstawową terminologię przynależną analizie oraz interpretacji utworu literackiego i porządkuje ją w odniesieniu do konkretnego dzieła.	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student samodzielnie interpretuje dzieła literackie zawierające w sobie problematykę związaną z wielokulturowością, wskazując na najistotniejsze kwestie związane z tym zagadnieniem.	K_U02
U_02	Student posługuje się różnymi narzędziami pozwalającymi mu na samodzielne pozyskiwanie informacji dodatkowych (korzysta z różnych baz danych, wyszukiwarek internetowych, bibliografii naukowych).	K_U09
U_03	Student opracowuje samodzielnie wypowiedź pisemną dotyczącą wybranego aspektu związanego z wielokulturową literaturą polską, argumentuje wnioski i selekcjonuje potrzebne informacje.	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student dba o rozpowszechnienie zdobytych wiadomości nie tylko w środowisku literaturoznawców, ale i poza nim, tak, aby zdobyta wiedza stała się punktem wyjścia do opisu kondycji człowieka współczesnego.	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Rozróżnienie pojęć wielokulturowość w literaturze a wielokulturowa literatura.
2. Specyfika dzieł literackich tworzonych przez pisarzy polskich o różnym pochodzeniu narodowym, etnicznych lub wyznaniowym – obecność i przemilczenia
3. Bloki tematyczne:
 - a/ omówienie konkretnych sylwetek pisarzy związanych z danym kręgiem kulturowym,
 - b/ wskazanie na główne cechy charakterystyczne związane z podjętymi tematami m.in. żydowskimi, ukraińskimi, cygańskimi, niemieckimi i rosyjskimi,
 - c/ umiejscowienie dzieł literackich w konkretnej przestrzeni historycznej: Debora Vogel, Zuzanna Ginczanka, Henryk Grynberg, Ida Fink, Włodzimierz Odojewski, Tadeusz Konwicki, Jerzy Pilch, Jerzy Ficowski, Gustaw Herling-Grudziński, Olga Tokarczuk,
 - c/ przyjrzenie się sposobom prezentowania wybranych zagadnień w danych utworach, np. kwestia tożsamości, przynależności, dwukulturowości.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, W_02, W_03	wykład konwersatoryjny z pomocami audiowizualnymi	praca pisemna	oceniona praca pisemna
W_04, W_05	wykład konwersatoryjny z pomocami audiowizualnymi	praca pisemna	oceniona praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	burza mózgów	praca pisemna	oceniona praca pisemna
U_02	praca pod kierunkiem	praca pisemna	oceniona praca pisemna
U_03	praca pod kierunkiem	obserwacja	oceniona praca pisemna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	oceniona praca pisemna

VI. Kryteria oceny, wagi

50% pozytywna ocena z pracy pisemnej (samodzielna praca w dowolnej formie, np. eseju na wybrany temat)

30% aktywność na zajęciach

20% obecność na zajęciach [dopuszczalne dwie nieobecności]

Kryteria oceny

Ocena bardzo dobra 100% - 91%

Ocena dobra 90% - 71%

Ocena dostateczna 70% - 55%

Ocena niedostateczna równe lub mniejsze 54%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Ficowski J., <i>Gałązka z Drzewa Słońca. Baśnie cygańskie</i> , Sejny 1999.
Fink I., <i>Skrawek czasu</i> , Londyn 1987.
Fink I., <i>Ślady</i> , Warszawa 1996.
Ginczanka Z., <i>Wiersze zebrane</i> , Warszawa-Sejny 2014.
Grynberg H., <i>Żydowska wojna</i> , Warszawa 1965.

Herling-Grudziński G., *Opowiadania zebrane, t. 1-2*, Warszawa 1999.

Konwicky T., *Bohiń*, Warszawa 1988.

Odojewski W., *Zasypie wszystko, zawieje...*, Warszawa 2006.

Pilch J., *Autobiografia w sensie ścisłym, a nawet umownym*, postł. M. Stala, Kraków 2021.

Pilch J., *Trzeci dziennik Pilcha, 13-20 VI 2017*, „Polityka” 2017, nr 24, s. 92-94

Tokarczuk O., *Księgi Jakubowe*, Kraków 2019.

Tuwim J., *My Żydzi polscy, Kwiaty polskie* (fragm.), Warszawa 1993.

Vogel D., *Akacje kwitną. Montaż*, postł. K. Szymaniak, Kraków 2006.

Wygodzki S., wybór opowiadań

Literatura uzupełniająca

Achtelik A., *Wenecja Grudzińskiego*, „Język Artystyczny” 2001 z.11, s. 125-140.

Adamczyk-Garbowska M., *Odcienie tożsamości. Literatura żydowska jako zjawisko wielojęzyczne*, Lublin 2005.

Drapella M., *Od Wisły do Granatowych Gór: wątki ewangeliczne w twórczości Jerzego Pilcha*, „Śląsk” 2007, nr 1, s. 38-41.

Gawliński S., *Ewangelicy w prozie Jerzego Pilcha*, „Świat i Słowo” 2005, nr 2, s. 309-324.

Iwasiów I., *Kresy w twórczości Włodzimierza Odojewskiego. Próba feministyczna*, Szczecin 1994.

Kopeć Z., *Motywy protestanckie w prozie Jerzego Pilcha*, „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka” 1996, t. 3, s. 183-192.

Kozińska-Donderi D., *Obraz Włoch i motywy włoskie w prozie polskiej 1918 -1956*, Wrocław 2003.

Kudelski Z., *Studia o Herlingu-Grudzińskim: twórczość, recepcja, biografia*, Lublin 1998.

Swoi i obcy w literaturze i kulturze, red. E. Rzewuska. Lublin 1997.

Szablowska-Zaremba M., *Pamięć ocalonych w twórczości Henryka Grynberga, Hanny Krall i Bogdana Wojdowskiego*, [w:] *Pamięć Shoah: kulturowe reprezentacje i praktyki upamiętnienia*, red. T.

Majewski, A. Zeidler-Janiszewska, wyd. II poszerzone i zmienione, Łódź 2011, s. 827-836.

Szablowska-Zaremba, *Człowiek po Zagładzie. Problematyka egzystencjalna w twórczości Henryka Grynberga*, Lublin 2010.

Szczepkowska E., *Cykl podolski Włodzimierza Odojewskiego: postacie, krajobrazy, obszary pamięci*, Warszawa 2002.

Szymaniak K., *Być agentem wiecznej idei. Przemiany poglądów estetycznych Debory Vogel*, Kraków 2006.

Uliasz S., *O literaturze Kresów i pograniczu kultur. Rozprawy i szkice*, Rzeszów 2001.

Uliasz S., *Problem Kresów w literaturze polskiej 1918-2018 : znaczące perspektywy interpretacyjne*, „Tematy i Konteksty. Z archiwum polonisty” 2018, nr 8, s. 17-42.

Wcielenia Jerzego Ficowskiego: według recenzji, szkiców i rozmów z lat 1956-2007, red. P. Sommer, Pogranicze 2010.

Wróbel J., *Tematy żydowskie w literaturze polskiej 1945-1989*, Kraków 1995.